

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

Özel öğrenme güçlüğü, zekâsı normal ya da normalin üstünde olan bireylerin, standart testlere göre yaş, zekâ düzeyi ve aldığı eğitim göz önünde bulundurulduğunda, okuma, matematik ve yazılı anlatım düzeyinin beklenenin önemli ölçüde altında olmasıyla tanısı konulan bir bozukluktur. DSM-5 kriterlerine göre okuma bozukluğu ile giden (disleksi), yazılı anlatım bozukluğu ile giden ve sayısal bozukluk ile giden (diskalkuli) alt tanıları bulunmaktadır. Genel olarak yaygınlığı %5 civarındadır. Erkeklerde, kızlara oranla 4-5 kat daha fazla görülür. Erkeklerde daha yüksek oranda görülmesinin nedeni, eşlik eden davranış bozuklukları oranının yüksek olmasıdır.

BELİRTİLER

Genellikle okul döneminde belirtiler gösterir. Çocuğun okula başlayıp, ilk senede yaşadığı öğrenme sıkıntıları dikkat çeker. Okul öncesi dönemde:

- Dil gelişiminde gerilik, konuşmada bozukluk,
- Bilişsel yeteneklerde ve algıda gerilik,
- Kavram gelişiminde zayıflık,
- Öz bakım becerilerinin yerine getirilmesinde yetersizlik,
- Hafıza güçlüğü, hatırlama problemi,
- Aşırı hareketlilik.

Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların özellikleri birbirinden farklılık gösterse de bazı özellikler ortak olarak gözlenebilmektedir. Bunlar:

Çalışma becerilerini kullanma yetersizliği: Problem çözümüne yönelik stratejilerin, kaynakların farkına varılması ve çözümün planlanmasında yaşanan problemler.

Algısal bozukluklar: İşitsel ve görsel algılamada, anlamlandırmada ve yorumlamada problemler.

Algısal-devimsel ve genel eşgüdüm problemleri: Topu atma ve yakalama, zıplama ve koşma, yazma gibi becerilerde gecikme ve gerilik.

Dikkat bozuklukları ve aşırı hareketlilik: Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların normal çocuklara göre dikkatlerinin daha çabuk dağıldığı gözlenmektedir.

Düşünme ve bellek problemleri: Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların belleğine yeni bilgi aktarma becerileri yetersizlik göstermektedir. Problem çözme ve problem çözmede farklı yolların keşfinde de sorun yaşamaktadırlar.

Sosyal uyum problemleri: Öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklar genelde mutsuzdur ve kendilerini değerlendirmeleri olumsuzdur. Genellikle öğrenilmiş çaresizlik yaşarlar.

ÖNERİLER

- Öğrencinin derse odaklanmasını önleyecek uyarıcıların ortadan kaldırılması.
- Genellikle özgüveni düşük öğrenciler olduğundan, özgüven geliştirici çalışmalar yapmak.
- Sosyal olarak gelişimi desteklemek, farklı etkinliklere katmak.
- Görsel ve işitsel algılama becerilerini desteklemek.
- Dikkat egzersizleri yapmak.
- İletişimi güçlü tutmak (anlayış ve destek göstermek).
- Kaba ve ince motor becerilerini geliştirmek.
- Hafıza ve belleği desteklemek için egzersizler yapmak.
- Problem çözme becerilerini geliştirmek için örnek olaylar kullanmak.
- Çalışma sürelerini çok uzun tutmamak, kısa ve net cümlelerle açıklamalar yapmak.
- Fazla duyulara hitap edecek şekilde çalışmalar yapmak.
- Çocuğunuzun öğrenme güçlüğü yaşadığını düşünüyorsanız, sınıf öğretmenine ya da size en yakın rehberlik ve araştırma merkezine başvurabilirsiniz.

